

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători–Nicolae Gordilă, Vladimir Timofti, Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui,

Vlad Traian Valeriu, născut la 13 octombrie 1981, originar din or. Ocnița, domiciliat mun. Chișinău str. Sucevița, 36/1, ap. 99;

Buzu Vasile Andrei, născut la 11 mai 1979, originar și domiciliat în r-l Orhei s. Peresecina str-la 2 Negruzzi, 16.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 02.07.2010 pînă la 31.12.2012

2. în instanța de apel din 26.03.2012 pînă la 23.04.2013

3. în instanța de recurs din 10.09.2013 pînă la 24.12.2013

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Nicolae Suvac, care a solicitat admiterea recursului.

Avocatul, Vasile Pruteanu, care a solicitat respingerea recursului.

Avocatul, Maxim Belinschi, care a solicitat respingerea recursului.

Inculpatul, Traian Vlad, care a solicitat respingerea recursului.

Inculpatul, Vasile Buzu, care a solicitat respingerea recursului.

Partea vătămată, Crețu Sergiu, care a solicitat admiterea recursului.

Partea vătămată, Damian Hîncu, care a solicitat admiterea recursului.

Avocatul, Natalia Moloșag, care a solicitat admiterea recursului.

Avocatul, Veronica Mihailov-Moraru, care a solicitat admiterea recursului.

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 ianuarie 2012, Vlad T.V. și Buzu V.A. au fost achitați de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Vlad T.V. și Buzu V.A. au fost învinuiți de către organul de urmărire penală pentru faptul că, deținînd funcția de inspectori superiori operativi de serviciu ai Unității de Gardă a Secției organizare, analiză și control a CP Centru, mun. Chișinău, fiind persoane cu funcție de răspundere au îndeplinit necorespunzător:

- obligațiile de serviciu prevăzute la art. art. 1, art. 2 pct. 2), 4), art. 12, pct. l), art. 14, art. 15 din Legea cu privire la poliție nr. 416-XII din 18.12.1990, conform cărora ei trebuie să-și desfășoare activitatea în baza respectării stricte a legilor, să protejeze

viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și alte atacuri nelegitime, să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică, să ia măsuri pentru apărarea vieții sănătății, demnității și onoarei cetățenilor, să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi, să poarte responsabilitate personală pentru realizarea întocmai a obligațiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale.

- atribuțiile funcționale, aprobate prin ordinul nr. 8 din 14.01.2009, conform cărora inspectorul superior operativ de serviciu organizează activitatea serviciului diurn și poartă răspundere completă pentru calitatea îndeplinirii de către membrii grupurilor operative a obligațiilor de serviciu, (pct. 1 din anexa la ordin), este obligat să supravegheze și poartă responsabilitate personală pentru activitatea de detenție a persoanelor reținute și arestate, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne (pct. 13 din anexa la ordin).

Potrivit învinuirii:

- Vlad T.D., aflându-se în serviciul diurn, începând cu 07.04.2009, ora 10.00, până la 08.04.2009, ora 10.00, la sediul CP Centru, mun. Chișinău, nu a intervenit și nu a întreprins măsuri eficiente pentru asigurarea drepturilor și libertăților părților vătămate Ionașcu Ion, Goluță Ruslan, Hîncu Damian și Ștefan Botnari, care, fiind reținuți și escortați la sediul CP Centru, mun. Chișinău, au fost supuși de către mai mulți colaboratori de poliție la acte de tortură, manifestate prin aplicarea violenței fizice și psihice.

- Buzu V.A., aflându-se în serviciul diurn, începând cu 08.04.2009, ora 10.00, până la 09.04.2009, ora 10.00, la sediul CP Centru, mun. Chișinău, nu a intervenit și nu a întreprins măsuri eficiente pentru asigurarea drepturilor și libertăților părților vătămate Bularga Nicolai și Crețu Sergiu, care, fiind reținuți și escortați la sediul CP Centru, mun. Chișinău, au fost supuși de către mai mulți colaboratori de poliție la acte de tortură, manifestate prin aplicarea violenței fizice și psihice.

Astfel, Vlad T.V. și Buzu V.A. au fost învinuiți de către organele de urmărire penală de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică, *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, care au cauzat daune în proporții mari intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și alte urmări grave.*

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel, de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vlad T.V. și Buzu V.A. să fie condamnați în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea fiecăruia de dreptul de a ocupa funcție de răspundere în organele RM, pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului s-a invocat:

- interpretarea unilaterală a probelor de către instanța de fond;

- vinovăția inculpaților în cele incriminate este dovedită prin cumulul de probe prezentat de către partea acuzării;

- declarațiile inculpaților fiind în contradicție cu materialele cauzei și cu declarațiile părților vătămate, urmează a fi apreciate de către instanță critic.

3.1 Sentința a fost contestată cu apel și de către avocatul părții vătămate Crețu Sergiu, Natalia Moloșag, care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Buzu V.A. să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea pedepsei în limitele prevăzute la articolul incriminat, invocând:

- prezența elementelor componente ale infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului;

- probele administrate pe caz dovedesc vinovăția inculpatului în cele incriminate;

- instanța de fond nu a luat în considerație circumstanțele situației reale la acel moment în RM;

- instanța de judecată a ignorat argumentele avocaților părților vătămate cu privire la încălcările procesuale grave comise la faza urmăririi penale;

- ignorarea de către instanță a chestiunii cu privire la emiterea încheierii interlocutorii în baza art. 218 CPP.

3.2 Sentința a fost contestată cu apel și de către avocatul părții vătămate Ionașcu Ion, Mihailov Veronica, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Vlad T.V. și Buzu V.A. să fie recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) Cod penal, invocând:

- neglijența inculpaților este confirmată prin cumulul de probe administrat la dosar;

- instanța de fond a dat o apreciere unilaterală asupra probelor administrate pe caz;

- instanța de judecată a ignorat argumentele avocaților părților vătămate cu privire la încălcările procesuale grave comise la faza urmăririi penale;

- instanța de fond nu a înlăturat contradicțiile dintre declarațiile părților vătămate, martorilor și materialele cauzei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței contestate fără modificări.

Analizând și apreciind toate probele în ansamblul, instanța de apel a conchis, că pe parcursul judecării cauzei nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, ce ar demonstra, că inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal.

După adoptarea sentinței de achitare privind lipsa probelor de vinovăție a inculpaților, ulterior în cererea de apel nu au fost indicate, iar în instanța de apel nu a fost prezentată nici o probă suplimentară în sensul confirmării vinovăției inculpaților.

Au rămas necombătute concluziile primei instanțe și referitor la faptul, că în zilele de 07.04.2009 și respectiv 08.04.2009 în adresa inspectorilor superiori operativi de serviciu ai Unității de Gardă a Secției organizare, analiză și control a CP Centru,

mun. Chișinău nu a parvenit nici o plîngere privind aplicarea forței fizice față de persoanele reținute din partea colaboratorilor de poliție, că asemenea plîngeri nu au parvenit nici în adresa procurorilor care supravegheau activitatea colaboratorilor de poliție și care în perioada vizată s-au aflat permanent în incinta CP Centru, mun. Chișinău, efectuînd investigații și acțiuni de urmărire penală cu persoanele reținute, că nu a fost demonstrată existența legăturii cauzale dintre inacțiunile inculpaților și consecințele indicate în actul de învinuire, avînd în vedere, că maltratarea persoanelor reținute constituie o infracțiune aparte.

Potrivit alin. (2), art. 281, alin. (2) art. 296 CPP, formularea învinuirii trebuie să cuprindă învinuirea cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvîrșire a infracțiunii, consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, însă în cazul din speță conținutul învinuirii înaintate lui Vlad T.V. și Buzu V.A. în ordonanța de învinuire și în rechizitoriul nu corespunde cerințelor legale, ori în învinuirea imputată inculpaților nu este indicat concret timpul, locul, modul pretinsei maltratări pe care inculpații ar fi văzut-o sau despre care trebuiau să cunoască.

Motivele apelurilor avocaților Natalia Moloșag, Veronica Mihailov cu privire la faptul încălcării de către organul de urmărire penală a drepturilor părților vătămate la efectuarea urmăririi penale nu afectează sentința de achitare a inculpaților, avînd în vedere și faptul, că legea procesuală nu prevede competența instanței de a remite cauza procurorului pentru efectuarea urmăririi penale suplimentare.

Motivele apelurilor avocaților Natalia Moloșag, Veronica Mihailov cu privire la faptul aprecierii superficiale de către instanța de fond a faptului încălcării drepturilor părților vătămate prin deținerea ultimilor în celule supraaglomerate, că reținuții erau nevoiți să stea în picioare, că nu aveau acces la apă, la WC, că nu a fost asigurată ordinea în celule, nu pot fi luate în considerație, fiindcă în actul de învinuire nu au fost expuse astfel de fapte în sensul acușării.

În această privință, instanța de apel a reiterat după cum a fost menționat mai sus, că învinuirea imputată inculpaților este defectuoasă și nu a fost modificată nici la judecarea cauzei, inclusiv cu includerea datelor din concluziile Comisarului Consiliului Europei pentru D.O. precum și din concluziile expuse de Comisia Europeană pentru prevenirea torturii și tratamentelor inumane și degradante, de aceia rămân declarative motivele autorilor apelurilor și în această parte.

5. Decizia este contestată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată, invocînd:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- constatarea eronată a instanței de apel: „învinuirea adusă inculpaților este una abstractă”;
- argumentele instanței de apel nu corespund realității, fiindcă în ordonanța de punere sub învinuire sunt respectate cerințele art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a dat apreciere probelor prezentate de partea acuzării, care pe deplin dovedesc vina inculpaților.

6. Verificând argumentele invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate urmează a fi admise din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La chestiuni de fapt se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, astfel decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei în instanța de apel.

Recurentul critică decizia recurată, invocând, temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Instanța de recurs consideră, că în prezenta cauză evident se constată erori de drept invocate de recurent, și în argumentarea poziției sale Colegiul va purcede la verificarea deciziei în cumul cu sentința adoptată pe caz.

Astfel, din conținutul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, Colegiul penal lărgit evidențiază constatarea instanței de apel: *„în ședința de judecată a instanței de fond și a celei de apel, inculpații au pledat nevinovați de comiterea infracțiunii incriminate și au respins toate acuzațiile care le-au fost aduse”*, expunând descrierea amănunțită a declarațiilor inculpaților.

Apoi, instanța de apel a menționat că: „*Declarațiile părților vătămate și a martorilor audiați în cadrul judecării cauzei și de asemenea materialele dosarului nu conțin date probatorii ce ar demonstra vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii după cum urmează:*” și în continuare instanța numai le enumeră, cu redarea acestora: „*declarațiile părților vătămate Ionașcu Ion, Goluța Ruslan, Botnari Ștefan, Crețu Sergiu, Hîncu Damian, martorilor Luca Vasile, Pulișca Grigire, Luca Lilian, Afanasii Oleg, Moraru Constantin, Coptileț Dan, Pîrlici Dan, precum și materialele cauzei: raportul de examinare medico-legală nr. 2356/D din 02.09.2009, (f.d. 17, v.1); raportul de expertiză medico-legală nr. 277/D din 22.02.2010, (f.d. 35, v.1); raportul de expertiză medico-legală nr. 336/D din 24.02.2010, (f.d. 51, v.1); raportul de expertiză medico-legală nr. 1557/D din 25.06.2009 (f.d. 98, v.1); raportul de expertiză medico-legală nr. 441/D din 26.02.2010 (f.d. 117, v.1); raportul de expertiză medico-legală nr. 2668/D din 05.10.2009 (f.d. 136, v.1); raportul de expertiză medico-legală nr. 335/D din 17.03.2010 (f.d. 14, v.2); fotocopia registrului nr. 1 a persoanelor aduse în CP Centru, mun. Chișinău (f.d. 28-54, v.2); regulamentul tip al unităților de gardă ale organelor afacerilor interne, aprobat prin Ordinul nr. 51 din 27.02.2001 (f.d. 66-68, v.2); regulamentul tip al CP Centru al CGP mun. Chișinău, aprobat prin Ordinul nr. 08 din 14.01.2009 (f.d. 70-76, v.2); fișa postului inspectorului superior operativ de serviciu în unitatea de gardă (f.d. 87; v.2); fișa postului ajutorului inspectorului superior operativ de serviciu în unitatea de gardă (f.d. 89); fișa postului Șefului unității de gardă (f.d.92, v.2); extrasul din ordinul nr. 369ef din 10.08.2007 (f.d. 104, v.2); extrasul din ordinul nr. 136ef din 20.03.2009 (f.d. 105, v.2)”.*

În acest context, Colegiul menționînd prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocînd doctrina juridică națională, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Termenul "convingere intimă" exprimă atitudinea imparțială, independentă, fără prejudecăți față de o probă sau alta. Judecătorul este independent la aprecierea probelor, nefiind legat de opiniile altor persoane sau instanțe. La aprecierea probelor nu pot fi date anumite indicații referitor la valoarea probantă a unei sau altei probe. Aceasta determină una din regulile esențiale ale aprecierii probelor - nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punctul de vedere al coroborării lor.

Raportînd prevederile legale și doctrinale menționate la verificarea și aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, expusă în decizia adoptată de aceasta, Colegiul evidențiază doar concluzia: *„Analizând și apreciind toate probele în ansamblul, instanța de apel la fel ca și prima instanță a conchis, că pe parcursul judecării cauzei nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, ce ar demonstra, că inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal. După adoptarea sentinței de achitare privind lipsa probelor de vinovăție a inculpaților, ulterior în cererea de apel nu au fost indicate, iar în instanța de apel nu a fost prezentată nici o probă suplimentară în sensul confirmării vinovăției inculpaților”.*

Aici, Colegiul consideră necesar de remarcat că forța probatorie a cumulului de probe administrat la caz și supus examinării nu a fost pusă la îndoială de către partea apărării, și ca urmare nu a fost indicat nici un argument sau o circumstanță care ar determina recunoașterea probelor ca lipsite de putere juridică și acumulate cu încălcări procedurale fapt ce determină legalitatea administrării acestora.

Astfel, Colegiul constată că instanța de apel a grupat o parte din probe, argumentînd la general că ele nu confirmă vinovăția inculpatului, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunînd temeiul respectiv și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată.

Mai mult ca atît, Colegiul reține că instanța de apel a menținut și a considerat corectă concluzia instanței de fond în acest sens: *„Așadar, sunt irelevante și urmează a fi respinse ca nefondate motivele apelului acuzatorului de stat referitor la faptul, că chipurile în sentință nu s-a dat apreciere contradicțiilor dintre depozițiile date de către inculpați, materialele cauzei penale și declarațiile date de către părțile vătămate, precum că instanța de fond nu a examinat la justa valoare rapoartele de expertiză medico - legale a părților vătămate, că nu s-a ținut cont de declarațiile părților vătămate privind maltratarea lor în incinta CPs Centru, mun. Chișinău, că chipurile partea acuzării a prezentat instanței probe pertinente, admisibile și concludente, care în volum deplin dovedesc vinovăția inculpaților.”*

Astfel, Colegiul specifică faptul că, instanțele nu au făcut o analiză amplă a probelor acumulate pe cauză, nu au indicat pentru care motive s-au admis unele probe și s-au respins altele, nu a argumentat detaliat, cu trimitere la prevederile legale respective, de ce s-au respins probele ce au fost aduse în confirmarea învinuirii inculpaților. Toate probele administrate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sunt formale, premature ce au reiterat concluziile instanței de fond, ce nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Concluzionînd cele expuse mai sus, Colegiul constată că argumentul recurentului referitor la faptul că instanțele de judecată nu au dat apreciere probelor

prezentate de partea acuzării și-a găsit confirmare, astfel, rezultatele activității organului de urmărire penală și baza probatorie propusă de acuzare în cadrul acestei cauze penale, urmează a fi verificată de către instanța de apel la ședințele de judecată publice, cu respectarea drepturilor procesuale ale persoanelor implicate pe caz, respectându-se principiul contradictorialității procesului penal și legalității armelor în proces, stipulat la art. 24 Cod de procedură penală, ceea ce nu a fost efectuat.

În privința argumentului recurentului privind constatarea de către instanța de apel a învinuirii aduse inculpaților ca una abstractă, Colegiul precizează că conform deciziei adoptate instanța de apel a concluzionat: „Nu au fost răsturnate concluziile primei instanțe referitor la aprecierea învinuirii ca una abstractă în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal”.

La baza acestei concluzii instanța de apel a indicat că: „...în situația în care în învinuirea imputată inculpaților nu este indicat concret timpul, locul, modul pretinsei maltratări, rămâne defectuos nu numai actul de învinuire, dar și probatoriul în baza căruia poate fi adoptată o sentință de condamnare”.

Potrivit ordonanța de punere sub învinuire din 10 iunie 2010 (f.d. 117, v.2), Vlad T.D., a fost învinuit în aceia că: „deținând funcția de inspector superior operativ de serviciu ai Unității de Gardă a Secției organizare, analiză și control a CP Centru, mun. Chișinău, fiind persoană cu funcție de răspundere a îndeplinit necorespunzător: obligațiile de serviciu prevăzute la art. art. 1, art. 2 pct. 2), 4), art. 12, pct. 1), art. 14, art. 15 din Legea cu privire la poliție nr. 416-XII din 18.12.1990, conform căroră trebuie să-și desfășoare activitatea în baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și alte atacuri nelegitime, să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică, să i-a măsuri pentru apărarea vieții sănătății, demnității și onoarei cetățenilor, să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi, să poarte responsabilitate personală pentru realizarea întocmai a obligațiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, atribuțiile funcționale, aprobate prin ordinul nr. 8 din 14.01.2009, conform căroră inspectorul superior operativ de serviciu organizează activitatea serviciului diurn și poartă răspundere completă pentru calitatea îndeplinirii de către membrii grupurilor operative a obligațiilor de serviciu, (pct. 1 din anexa la ordin), este obligat să supravegheze și poartă responsabilitate personală pentru activitatea de detenție a persoanelor reținute și arestate, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne (pct. 13 din anexa la ordin). În conformitate cu graficul de serviciu aprobat de comisarul CPs. Centru, mun. Chișinău pentru luna aprilie 2009, Vlad T.D., aflându-se în serviciul diurn, începând cu 07.04.2009, ora 10.00, până la 08.04.2009, ora 10.00, s-a aflat la serviciu la sediul CP Centru, mun. Chișinău, amplasat în mun. Chișinău, str. Bulgară 40. În intervalul de timp menționat, pe parcursul aflării sale la serviciu, în cadrul exercitării atribuțiilor de funcție a dat dovadă de atitudine neglijentă și neconștiincioasă față de obligațiile de serviciu, astfel, întrucât în situația nerespectării legislației în vigoare de către colaboratorii de poliție în incinta CPs Centru, mun. Chișinău, nu a intervenit și nu a întreprins măsuri eficiente pentru asigurarea drepturilor și libertăților persoanelor reținute și aduse în sediul

CPs Centru, mun. Chișinău, dintre care Bularga Nicolai și Crețu Sergiu, care, prin acțiunile intenționate ale mai multor colaboratori de poliție au fost supuși la acte de tortură, manifestate prin aplicarea violenței fizice și psihice, ce s-au soldat cu cauzarea de urmări grave intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, exprimate prin încălcarea art. 3 CEDO, care prevede că „nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante”.

În ordonanța de punere sub învinuire din 10 iunie 2010 (f.d. 122, v.2), La Buzu V.A., este descrisă aceeași situație.

Conform art. 281 alin. (2) Cod de procedură penal: *„Ordonanța de punere sub învinuire trebuie să cuprindă: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua, luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză; formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea nu a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din Codul penal care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă”.*

În acest context Colegiul consemnează, că concluzia instanțelor de fond și de apel cu referire la neindicarea în actul de învinuire a datei, locului și modului de săvârșire a infracțiunii este prematură, deoarece analizând ordonanțele de învinuire, se constată că acestea corespund prevederilor art. 281 alin. (2) Cod de procedură penal, fiind menționate: data - *„aflindu-se în serviciul diurn, începând cu 07.04.2009, ora 10.00, până la 08.04.2009, ora 10.00” și „aflindu-se în serviciul diurn, începând cu 08.04.2009, ora 10.00, până la 09.04.2009, ora 10.00”,* locul - *„sediul CP Centru, mun. Chișinău, amplasat în mun. Chișinău, str. Bulgară 40”,* iar modul de săvârșire a infracțiunii este reflectat foarte clar și detaliat în actul de învinuire, prin enumerarea sarcinilor și obligațiilor de serviciu, indicând articolele, punctele și prevederile a acestora.

La descrierea părții expunerii a rechizitoriului (141-149, v.2), Colegiul consideră că de asemenea, au fost întrunite condițiile art. 296 alin. (2) Cod de procedură penal, învinuirea fiind clară cu descrierea tuturor elementelor obligatorii.

Cu referire la mențiunea instanței de apel, privind neindicarea modului pretinsei maltratări în actele de învinuire, Colegiul remarcă că inculpații nu au fost puși sub învinuire pentru săvârșirea actelor de tortură ci pentru săvârșirea infracțiunii de neglijența în serviciu. Astfel, instanțe de apel urma să verifice dacă probele cercetate au confirmat sau nu această învinuire și urma să se expună asupra acestui aspect în concluziile sale.

La acest capitol, Colegiul consideră necesar de evidențiat că o atare cerință cu privire la neclaritatea învinuirii nu a fost formulată la etapa corespunzătoare, nici de inculpatul Vlad T.V, și nici de către avocatul acestuia pe parcursul procesului penal, în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penal.

Însă, în același moment, Colegiul atestă că apărătorul inculpatul Buzu V.A., Belinschi Maxim, la etapa prezentării materialelor de urmărire penală, în procesul-

verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală (f.d. 140, v.2), a menționat: „Cu învinuirea adusă lui Buzu V.A., nu sunt de acord și o consider neîntemeiată..., deoarece nu i s-a adus la cunoștință Fișa de post și Regulamentele în baza cărora urma să activeze și respectiv nu erau cunoscute dr-le și obligațiile...”.

În textul susținerilor verbale a avocatului Belinschi M., la etapa examinării cauzei în instanța de fond, acest argument de asemenea este menționat și descris detaliat (f.d. 181-182, v.2).

La materialele cauzei (f.d. 251, v. 3) este anexat răspunsul Comisarului CPs Centru, Ion Bilibov, la cererea avocatului Belinschi M. din 26.10.2010, cu privire la clarificarea argumentului menționat mai sus.

Astfel, instanța de recurs considera că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului invocat pe tot parcursul procesului penal de către avocatul Belinschi M. cu privire la faptul dacă i-au fost aduse la cunoștință sau nu, obligațiile de serviciu prevăzute în fișa de post și în Regulamentul-Tip al Unităților de Gardă ale organelor afacerilor interne contra semnătură a inculpatului Buzu V.A., argument care nu poate fi ignorat la constatarea existenței sau nu a componentei infracțiunii incriminate în acțiunile sau inacțiunile inculpatului Buzu V.A.

Colegiul concluzionează că, o astfel de abordare a problemei de fapt și de drept de către instanța de apel nu poate fi susținută pe motiv, că instanța nu a pătruns în esența acestor probleme, și ca urmare consideră prematură concluzia instanței de apel, precum că: „Prin urmare, Colegiul penal conchide, că ordonanțele de punere sub învinuire a lui Vlad T.V. și Buzu V.A. și rechizitoriul sunt afectate de erori și nu pot servi ca acte procedurale legale ce ar putea fi expuse în baza unei sentințe de condamnare”.

Astfel, din textul deciziei Curții de Apel se întrevește că aceasta a preluat aceleași motive ale sentinței, întemeindu-și soluția pe declarațiile inculpaților, neglijând o mare parte din argumentele și probele prezentate de acuzare, în rezultat menținând sentința instanței de fond.

Colegiul penal lărgit menționează, că apelul este o cale de reformare a hotărârii sub aspect de fapt și de drept, în baza acestuia se face o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se probele din dosar, utilizându-se și posibilitatea administrării de noi probe.

În cazul dat, instanța de apel urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și menționate în cererea de apel, în baza evaluării proprii, juste, a probelor administrate în cursul urmăririi penale, a celor readministrate în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate în etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea dreptului la apărare al părților, în această fază procesuală, și ca urmare să se expună asupra stării de fapt, a vinovăției sau nevinovăției inculpaților după o analiză concretă a fiecărei probe în parte și în cumul cu celelalte probe.

Instanța de apel în hotărârea adoptată urma să realizeze o justă interpretare și aplicare a reglementărilor incidente, decizia adoptată urma să fie riguros argumentată, faptei comise de inculpați urma să fie dată o încadrare juridică corectă, iar motivarea soluției să fie bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal.

Colegiul penal lărgit constată, că decizia instanței de apel din 23 aprilie 2013 contravine prevederilor art. 414 și 417 Cod de procedură penală, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și asupra circumstanțelor importante pentru soluționarea corectă a cauzei penale. Erorile procesuale admise de către Curtea de apel Chișinău cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

De asemenea, Colegiul consideră necesar de specificat precum că motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, dând părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărârilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art.6 din CONVENȚIE. Colegiul constată că, în cauză, instanța de apel nu și-a motivat decizia pronunțată, examinând cauza penală prezentă cu abateri de la normele de procedură și neapreciind probele care urmau să fie cercetate sub toate aspectele.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, și ca urmare să efectueze o încadrare juridică corectă, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 329 Cod penal în acțiunile sau inacțiunile inculpaților, să constate prezența sau lipsa urmărilor grave și în cazul dacă sunt în ce constau ele, în cazul constatării vinovăției să indice care obligațiuni sau atribuții de serviciu au fost încălcate de către inculpați, sau au fost executate necorespunzător reieșind din funcția deținută, și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct. 6 ale prezentei decizii, de prevederile Hotărârilor explicative al Plenului Curții Supreme de Justiție, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, inclusiv hotărârile: Pădureț contra Moldovei din 05 aprilie 2010, Valeriu și Nicolae Roșca contra Moldovei din 20 octombrie 2009, și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite, recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui **Vlad Traian Valeriu** și **Buzu Vasile Andrei** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată public la 21 ianuarie 2014, ora 09.50.

Președinte:	(semnătură)	Petru Ursache
Judecători:	(semnătură)	Nicolae Gordilă
	(semnătură)	Vladimir Timofti
	(semnătură)	Elena Covalenco
	(semnătură)	Ghenadie Nicolaev

Copia corespunde originalului

Judecător:

Nicolae Gordilă